

аеропорту, зоні обмеженого доступу, що охороняється, аеродромі зброї, небезпечного пристрою або матеріалу, що може створити потенційну загрозу безпеці цивільної авіації; 6) надання неправдивої інформації, яка ставить під загрозу безпеку пасажирів, членів екіпажу повітряного судна в повітрі або на землі або безпеку осіб, персоналу в аеропорту, на аеродромі [1].

Отже, підвищення ролі цивільної авіації у перевезеннях пасажирів і вантажів, зростання інтенсивності руху на авіалініях та швидкий розвиток авіаційної техніки вимагають особливої уваги до питань правового забезпечення безпеки цивільної авіації.

Література

1. Повітряний кодекс України від 19 травня 2011 р. № 3393-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 48-49. – Ст. 536.
2. Про Державну програму авіаційної безпеки цивільної авіації: Закон України від 20 лютого 2003 р. № 545-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 17. – Ст. 140.
3. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. – 2-ге вид., стер. – К.: Знання, 2012. – 437 с.

УДК 342.92 (043.2)

Лопухович О. О., студентка
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Гусар О. А., старший викладач

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ФУНКЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ БЕЗПЕКОЮ ПОЛЬОТІВ В УКРАЇНІ

Забезпечення необхідного рівня безпеки польотів є актуальною проблемою сучасної цивільної авіації, вирішення якої потребує системного підходу. Підвищення безпеки польотів є життєвою необхідністю, оскільки воно служить справі зміцнення довіри громадськості до авіації.

Україна, як авіаційна держава, залучається до світового упорядкованого підходу щодо забезпечення безпеки польотів шляхом євроінтеграції. Так, у 1999 р. Україна стала членом Європейської Конференції цивільної авіації (European Civil Aviation Conference – ECAC) та в 2004 р. вступила в Європейську організацію із забезпечення безпеки аеронавігації Євроконтроль (European Organisation for the Safety of Air Navigation – Eurocontrol), а також першою серед країн СНД упровадила у себе механізм Twinning – гармонізацію законодавчих норм та стандартів України із законодавчими нормами та стандартами Європейського Союзу (ЄС) у сфері цивільної авіації.

Після вступу 9 вересня 1992 р. до Міжнародної організації цивільної авіації (International Civil Aviation Organization) ICAO на Україну була покладена відповідальність за створення умов безпечного та ефективного виконання польотів.

На сьогодні законодавча структура управління безпекою цивільної авіації окрім Повітряного кодексу базується на загальнообов'язкових нормах, правилах, стандартах, рекомендаціях і процедурах ICAO, національному законодавстві, включаючи закони, накази, постанови, нормативно-правові акти відповідних органів. Серед них слід відмітити: Закон України «Про транспорт»; Указ Президента України від 15.07.2004 № 803 «Про Державну службу України з нагляду за забезпеченням безпеки авіації», із змінами, унесеними згідно з Указом Президента від 16.08.2004 № 912; Постанова Кабінету Міністрів України від 04.03.1997 № 204 «Про затвердження Порядку здійснення нагляду за забезпеченням безпеки руху на транспорті»; Постанова Кабінету Міністрів України від 27.07.2001 № 919 «Про додаткові заходи на виконання рішення Ради національної безпеки і оборони України від 27 вересня 2000 року»; Правила розслідування авіаційних подій з цивільними повітряними суднами в Україні, затверджені наказом Державіаслужби від 03.08.2005 № 565; Положення про призначене авіапідприємство з боку України на експлуатацію міжнародної повітряної лінії, затверджене наказом Державіаслужби від 24.12.2004 № 247; додаток 1 ІКАО до Конвенції про міжнародну цивільну авіацію 1944 р. «Выдача свидетельств авиационному персоналу»; додаток 6 ІКАО до Конвенції про міжнародну цивільну авіацію 1944 р. «Эксплуатация воздушных судов»; додаток 8 ІКАО до Конвенції про міжнародну цивільну авіацію 1944 р. «Летная годность воздушных судов»; додаток 13 ІКАО до Конвенції про міжнародну цивільну авіацію 1944 р. «Расследование авиационных происшествий и инцидентов»; «Руководство по расследованию авиационных происшествий и инцидентов» (Дос 9756 AN/9655); «Руководство по предотвращению авиационных происшествий» (Дос 9422); «Руководство по процедурам эксплуатационной инспекции, сертификации и постоянного надзора» (Дос 8335 AN/879); «Руководство по организации контроля за обеспечением безопасности полетов» (Дос 9734 AN/959).

Функція організації роботи в сфері управління безпекою на транспорті передбачає формування органів управління, встановлення функціональних обов'язків для структурних підрозділів та посадових осіб, що беруть участь в управлінні. Функції управління включають: організацію роботи; інформацію про стан безпеки; оперативне реагування та розслідування АП; планування та виконання робіт; спеціальні функції; пропаганду безпеки; контроль; управлінські рішення.

Для організації роботи з безпеки транспорту на всіх рівнях управління створюються відповідні служби. Управління безпекою польотів у цивільній авіації України на державному рівні покладено на Державіаслужбу,

Забезпечення організації і контролю виконання робіт з безпеки польотів покладено на Голову Державної авіаційної служби (Державіаслужби), директора Департаменту інспектування безпеки польотів (ДІБП) та начальників управлінь за напрямками діяльності. На підприємствах цивільної авіації та в авіакомпаніях за забезпечення безпеки польотів відповідають перші керівники. Департамент інспектування безпеки польотів оперативно взаємодіє, координує роботу та здійснює методичне забезпечення інспекторів експлуатантів з безпеки польотів, підготовка яких здійснюється згідно із затвердженими Державіаслужбою програмами [1].

Функціональна схема управління безпекою польотів побудована на принципі системності в роботі й охоплює всі рівні управління.

Управління здійснюється шляхом цілеспрямованого регулювання організаційних, технічних, психофізіологічних факторів, що впливають на безпеку польотів, та напряму залежить від інформаційного забезпечення безпеки польотів авіаційно-транспортної системи (АТС), яке ґрунтується на використанні сучасних комп'ютерних технологій.

Органами управління є Державіаслужба, авіакомпанії та авіапідприємства, що мають право приймати управлінські рішення в межах своєї компетенції та стежити за виконанням прийнятих рішень.

Суб'єктами управління є персонал, функціональні служби, структурні підрозділи, інспекції, які впливають на систему управління з метою забезпечення її функціонування. Об'єктами управління є безпека польотів повітряних суден, устаткування, інші об'єкти авіаційного транспорту, персонал.

Інформація про виявлені відхилення від вимог безпеки та авіаційні події надходить в органи управління для аналізу, розслідування, прийняття управлінських рішень та контролю за їх виконанням.

Управління здійснюється шляхом постійного цілеспрямованого виявлення негативних факторів, їх аналізу, розробки додаткових керівних дій, їх реалізації та контролю за виконанням. Основними напрямками в діяльності з попередження авіаційних подій є усунення дії негативних факторів, що впливають на безпеку польотів, та управління ризиками при появі негативних факторів.

Література

1. Положення про систему управління безпекою польотів на авіаційному транспорті: Наказ Державіаслужби від 25.11.2005 № 895, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 14.12.2005 за № 1503/11783 // Офіційний вісник України. – 2006. – 04 січня. – № 51. – С. 199, Ст. 3230.